

# Obsah

## První část

### Mýtus (11. až konec 18. století)..... 15

*Vymezení hrací plochy. Pověst jako pohodlná berlička. Až příliš drsná realita původu Krásné Lípy. První velké potíže s Němci. Základní omyly a složitosti českých dějin. Český dějepis jako jazykový problém. Nejsme ani Keltové, ani Germáni. Pravda o první kolonizaci. Nový domov v nové zemi. Dva národy v jedné zemi poprvé. Blahodárnost krásnoli-pského pralesa, dávný mýtus o němém lidu a jeho pravá tvář z dnešního pohledu.*

### Svítání s fanfárami (od počátku 19. století až po rok 1866)..... 29

*Napoleonské války a co z nich vzešlo především. Nacionalismus jako dobro i zlo zároveň. Siegfriedové se probouzejí o objevují Velké Německo. Válka jako cesta k utvoření národa. Pochyby o smyslu Císařství rakouského, ale spoléhání se na Rakousko-Uhersko. První velký střet německého s českým národním obrozením.*

### Zlatý věk (1867-1918) ..... 35

*Subkultura. Jazyková odlučnost jako brzda pokroku i cesta k přežití. Éra páry, podnikání, obchodu a pak už i elektřiny. Zlatý věk a změna politické i geografické orientace. Dva národy v jedné zemi podruhé. Krásné devatenácté století skončilo ve skutečnosti až v roce 1918.*

### První obrazová příloha ..... 43

## Druhá část

### Život v nuceném podnájmu (1919) ..... 60

*Vznik německých států na české půdě, překvapivě rázná česká odpověď a zrození Německého století. Masaryk, Beneš, Mužové Října a česká akce poprvé na scéně. Právo na sebeurčení národů? Jak pro koho! Versailleské lži a danajské dary. České fantazie a jejich (trudná) realita. Čechoslovakismus jako jediná možná berlička.*

### Klidné i méně klidné další roky (1919-1929) ..... 67

*Aktivity plukovníka Slezáčka a rozmar chebských studentů – malé příčiny již brzy nedohledných následků. Inci-denty v Sudetech jako základní kameny příští nenávisti a nejhorší možný počátek Německého století. Rozpaky nad první dekádou Německého století. Velká hospodářská krize jako první konec všech dosavadních snah o vzájemné dorozumění.*

|                                                      |           |
|------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Další již docela horká léta (1930-1937) .....</b> | <b>80</b> |
|------------------------------------------------------|-----------|

*Konrád Henlein nepřišel z jiného světa. Sudetoněmecké uchopení se příležitosti. Ošidné vábení odjinud, německá ochota vyhovět a česká porozumět. Podnikavý Frank, SaP vítězkou voleb a Henlein málem československým premiérem. Betonová iluze.*

## **Třetí část**

|                                                                                            |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Jedno příliš bolavé jaro, léto i počátek podzimu (leden až počátek září 1938) .....</b> | <b>88</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|

*Pravda o světě a také o Československu na Silvestra 1937. První týdny a měsíce roku 1938 jako počátek schodiště do nakonec společného pekla. Okamžik pravdy po Anschlusu. Jasno z Karlových Varů. Letadlová loď bolševismu a první československá mobilizace jako úder do prázdna. Pět marných Benešových plánů. Milý lorde, osvobod nás od Československa!*

|                                   |           |
|-----------------------------------|-----------|
| <b>Daň krve (září 1938) .....</b> | <b>97</b> |
|-----------------------------------|-----------|

*První a druhé povstání sudetských Němců. Freikorops na scéně, druhá československá mobilizace a regulérní válka o nejsevernější Čechy. Dohoda z Mnichova jako závěrečný účet za všechny předešlé omyly a pochybení.*

|                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Skutečná cena Říše (říjen 1939 až květen 1945) .....</b> | <b>108</b> |
|-------------------------------------------------------------|------------|

*Osvobození Sudet německým vojskem a jeho místní sláva. Vyhnání přistěhovačích Čechů. Hitlerův jízdní triumf, jeho setkání s československými pevnostmi a Henleinův odchod ze scény. Vzorová župa a její nová značně drsná realita. Původní nadšení utopené ve šlehačce, na frontách a v řadách Völksturmu a pak i Wehrvolfu. Druhá světová válka, její průběh a zejména konec v Sudetech. Skutečná cena Říše pro sudetské Němce.*

|                                     |            |
|-------------------------------------|------------|
| <b>Druhá obrazová příloha .....</b> | <b>123</b> |
|-------------------------------------|------------|

## **Čtvrtá část**

|                                                      |            |
|------------------------------------------------------|------------|
| <b>Češi a Němci na úsvitu nové doby (1945) .....</b> | <b>140</b> |
|------------------------------------------------------|------------|

*Špatný konec třetí dekády Německého století a možná ještě horší roky následující. Vítězové a poražení. Vítězové a poražení podruhé. Nové české problémy s německým světem. Drsná pravda tak náhle Němcům zjevená.*

|                                  |            |
|----------------------------------|------------|
| <b>Bezčasí (1945-1989) .....</b> | <b>148</b> |
|----------------------------------|------------|

*Odsun nebo Vyhnání? V Sudetech znovu, ale bez sudetských Němců. Nadšení z čistě národního státu, jeho důsledky a skutečný obraz. Není Němec jako Němec. Turisté, výletníci a chalupáři jako spása kraje.*

|                                       |            |
|---------------------------------------|------------|
| <b>Nová realita (1989-2019) .....</b> | <b>162</b> |
|---------------------------------------|------------|

*Všeobecná idyla času bezčasí a všední život sovětské provincie. Potíže růstu a růst potíží se životním prostředím moderní doby. Krásnolipský samet a co všechno z něj pošlo. Až kolikátá generace je zde skutečně doma? Finále Německého století a vcelku dobrý počátek toho nového.*

|                                        |            |
|----------------------------------------|------------|
| <b>Opravdu jen krátký Doslov .....</b> | <b>169</b> |
|----------------------------------------|------------|

## **Pátá část**

|                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Nejsevernější Čechy v běhu času až do moderní doby .....</b> | <b>171</b> |
|-----------------------------------------------------------------|------------|

|                                                 |            |
|-------------------------------------------------|------------|
| <b>Skutečné milníky Německého století .....</b> | <b>175</b> |
|-------------------------------------------------|------------|

|                                                  |            |
|--------------------------------------------------|------------|
| <b>Malý archiv souvisejících dokumentů .....</b> | <b>181</b> |
|--------------------------------------------------|------------|

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| Proklamace provincie Deutschbohmen (z 26. října 1918) ..... | 181 |
|-------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Text svolání Národního výboru o vyhlášení československého státu (z 28. října 1918) ..... | 181 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| Hossbachův protokol – výtah (z 5. listopadu 1937) ..... | 182 |
|---------------------------------------------------------|-----|

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Karlovarský program <i>SdP</i> (Osm karlovarských bodů z 24. dubna 1938) ..... | 183 |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------|-----|
| Výňatky z první verze Planu Zelený (z 30. května 1938) ..... | 183 |
|--------------------------------------------------------------|-----|

|                                              |     |
|----------------------------------------------|-----|
| Úplný text telegramu (z 13. září 1938) ..... | 184 |
|----------------------------------------------|-----|

|                                                          |     |
|----------------------------------------------------------|-----|
| Text mnichovské dohody s dodatky (z 30. září 1938) ..... | 184 |
|----------------------------------------------------------|-----|

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozkaz Adolfa Hitlera gen. Brauchitschovi (z 20. října 1938) ..... | 187 |
|--------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Text Hitlerova Výnosu o zřízení říšské župy Sudety (z 30. října 1938) ..... | 187 |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| Výběr dekretů prezidenta republiky z let 1944 až 1945 ..... | 187 |
|-------------------------------------------------------------|-----|

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Rozkaz místního vojenského velitele (z 26. června 1945) ..... | 188 |
|---------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                    |   |
|--------------------------------------------------------------------|---|
| Instrukce k zacházení se sudetoněmeckým obyvatelstvem (1945) ..... | 8 |
|--------------------------------------------------------------------|---|

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| Charta německých vyhnanců (z 5. srpna 1950) ..... | 190 |
|---------------------------------------------------|-----|

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| Předmluva Petra Pitharta ke knize Zmizelé Sudety ..... | 191 |
|--------------------------------------------------------|-----|

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| Text Česko-německé deklarace (z 21. ledna 1997) ..... | 191 |
|-------------------------------------------------------|-----|

## Tabulky

|                                                                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Srovnání počtu sedláků, domkářů a chalupníků v Krásné Lípě<br>a v Krásném Buku (1475 a 1566) .....                     | 194 |
| Srovnání počtu obyvatelstva Krásné Lípy (spolu s Krásným Bukem, Kyjovem a Hely) .....                                  | 194 |
| Absolutní ztráty ve dnech 3. a 4. března 1919 a později .....                                                          | 194 |
| Zaměstnanost Čechů a Němců v jednotlivých oborech jen v Čechách (1921) .....                                           | 194 |
| Národnostní složení obyvatelstva ČSR (1921) .....                                                                      | 195 |
| Percentuální podíl německého průmyslu v rámci celé ČSR (1927) .....                                                    | 195 |
| Srovnávací tabulka německých a českých škol v Čechách a na Moravě (1921-1929) .....                                    | 196 |
| Srovnání národnostního složení obyvatelstva českých zemí (1921 a 1930) .....                                           | 196 |
| Srovnání složení obyvatelstva pohraničních krajů ČSR<br>(včetně Němců usedlých v českém vnitrozemí, 1929 a 1939) ..... | 197 |
| Srovnávací tabulka obecních voleb podle počtu platných hlasů (1929 a 1935) .....                                       | 197 |
| Početní stavy mobilizované Čsl. armády (29. září 1938) .....                                                           | 197 |
| Početní stav německé armády nasazené přímo proti ČSR (1. října 1938) .....                                             | 198 |
| Srovnání výzbroje obou stran (září 1938) .....                                                                         | 198 |
| Stav Čsl. stálého opevnění (1. října 1938) .....                                                                       | 198 |
| Ztráty po Mnichovu – základní přehled .....                                                                            | 198 |
| Ztráty po Mnichovu – demografický a hospodářský přehled .....                                                          | 199 |
| Odsun Němců z poválečného Československa (1945 a dál) .....                                                            | 199 |
| Přehled krásnolipských spolků (k 1. lednu 2019) .....                                                                  | 199 |
| Demografický vývoj města Krásná Lípa v letech 2014-2018 .....                                                          | 200 |
| Historický přehled představitelů města do roku 1990 .....                                                              | 200 |
| Historický přehled představitelů města po roce 1990 .....                                                              | 201 |

## Galerie některých osob a osobností

|                                |     |
|--------------------------------|-----|
| Rudolf Lodgmann von Auen ..... | 202 |
| Carl August Dittrich .....     | 202 |
| Carl Dittrich .....            | 202 |
| Karl Hermann Frank .....       | 203 |
| August Frind .....             | 203 |
| Anton Phillip Heinrich .....   | 203 |
| Konrád Henlein .....           | 203 |
| Eduard Hielle .....            | 204 |
| Franz Karl Hielle .....        | 204 |
| Karl Theodor Hielle.....       | 204 |
| Karl Wolfgang Hielle .....     | 204 |
| Johann Hille .....             | 204 |
| Paul Hielle .....              | 204 |
| Gustav Jäger .....             | 205 |
| Wenzel Jaksch.....             | 205 |
| Rudolf Jung .....              | 205 |
| Albin Hugo Liebisch .....      | 205 |
| Rudolf Kasper .....            | 205 |
| Richard Klos .....             | 206 |
| Rudolf Kögler .....            | 206 |
| Hans Krebs .....               | 206 |
| Walter Piwerka.....            | 206 |
| Berndt Posselt.....            | 207 |

|                                                         |            |
|---------------------------------------------------------|------------|
| Kurt Röschl .....                                       | 207        |
| Josef Seliger.....                                      | 207        |
| Franz Spinna .....                                      | 207        |
| August Stadal.....                                      | 207        |
| Anna Waldhauserová.....                                 | 207        |
| Antonín Alois Weber .....                               | 208        |
| <b>Malý geografický slovník .....</b>                   | <b>209</b> |
| <b>Krásnolipsko v dostupné literatuře - výběr .....</b> | <b>210</b> |